

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 05-10-2023

Mødedato Torsdag d. 05. oktober 2023 kl. 14:30

Mødested 2. budget - D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
2. behandling af budget 2024-27.....	4
Lukket: Høringssvar til budget 2024-2027 - indeholdende følsomme personoplysninger	8

Godkendelse af dagsorden

BESLUTNING

Til stede var Torben Hansen (A), Steen Bundgaard (A), Ellen Petersen (A), Christian Engelbrecht Pedersen (A), Rosa Lykke Yde (F), Erik Bo Andersen (Q), Bo Vestergaard (C), Niels Erik Christensen (V), Claus Berggren (V).

2. behandling af budget 2024-27

RESUME

Den 21. september 2023 blev der indgået aftale om budgettet for 2024-27 mellem partierne Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Som følge heraf er der udarbejdet en række ændringsforslag til det af forvaltningen fremsendte budgetforslag. Budgetforslaget inklusiv ændringerne fra den indgåede budgetaftale udgør det samlede budget for 2024-27.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at ændringsforslag til budget 2024-2027 fra aftalepartierne (inklusiv tekniske korrektioner) samt vedlagte aftaletekst godkendes - herunder at alle skatteprocenter/-promiller forbliver uændrede i 2024 i forhold til 2023 - bortset fra grundskyldspromillen, der er fastsat af Skatteministeriet til 13,9 promille i 2024.
2. at Randers Kommune vælger at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget for 2024,
3. at budgettet (inklusiv takster) vedrørende det fælleskommunale redningsberedskab for 2024 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at foretage tekniske korrektioner i budgettet (som beskrevet i sagsfremstillingen), hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan og overholdelse af den samlede service- og anlægsramme på landsplan, der er aftalt mellem regeringen og KL,
5. at økonomiafdelingen bemyndiges til at foretage en endelig afbalancering af budgettet ved regulering af kassebeholdningen.

BESLUTNING

1. at indstilles godkendt med 7 stemmer for og 2 stemmer imod. Imod stemte Socialistisk Folkeparti og Østbroen.
2. at indstilles godkendt.
3. at indstilles godkendt.
4. at indstilles godkendt.
5. at indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Den 21. september 2023 blev der indgået aftale om budgettet for 2024-27 mellem partierne Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Alle ændringsforslag som følge af budgetaftalen fremgår af vedlagte bilag med tilhørende aftaletekst.

Budgetaftalen indebærer uændrede skatteprocenter/-promiller i forhold til 2023 - bortset fra grundskyldspromillen, der er fastsat af Skatteministeriet:

- Udskrivningsprocent: 25,8
- Grundskyldspromille vedrørende produktionsjord: 7,2
- Grundskyldspromille vedrørende øvrige ejendomme: 13,9 (ændret i forhold til 2023)
- Dækningsafgift af forretningsejendommens grundværdier: 6,2 promille
- Kirkeskatteprocent: 0,89

Budgettet for 2024-27 udgøres herefter af budgetforslaget 2024-27 (med tilhørende budgetbemærkninger) inklusiv tekniske korrektioner og de ændringsforslag der fremgår af budgetaftalen mellem aftalepartierne.

Senest ved byrådets 2. behandling af budget 2024-27 skal det besluttes, om kommunen skal vælge det statsgaranterede eller selvbudgetterede udskrivningsgrundlag i 2024. De aktuelle tal for 2024 viser en foreløbig beregnet gevinst ved selvbudgettering på 54,6 mio. kr. Gevinsten er opstået fordi væksten i udskrivningsgrundlaget på landsplan nu forventes at være højere, jf. Økonomiministeriets Økonomiske Redegørelse, august 2023. Ifølge KL overvejer ca. halvdelen af landets kommuner at vælge selvbudgettering - og 6-byerne forventer alle i udgangspunktet at vælge selvbudgettering. Når en stor gruppe af kommuner vælger selvbudgettering vil risikoen ved valg af selvbudgettering blive mindre, idet et eventuelt samlet tab vil blive kompenseret via bloktilskuddet i 2027.

På baggrund af ovenstående beskrivelse anbefaler forvaltningen, at Randers Kommune vælger at selvbudgettere i 2024. Det anbefales endvidere, at den beregnede gevinst fra selvbudgettering ikke budgetlægges, men at Randers Kommune afventer den endelige afregning i 2027. Der henvises til vedlagte notat om valget mellem statsgaranti og selvbudgettering for en nærmere beskrivelse.

KL har den 14. september 2023 udsendt en opdateret skatte- og tilskudsmodel med en række ændringer på skat, tilskud og udligning som følge af den Økonomiske Redegørelse. Modellen indeholder også de nye skøn over ejendomsskatterne, som Skatteministeriet meldte ud i slutningen af august. Der er tale om betydelige ændringer på en række områder og en del af de nye skøn er fortsat behæftet med betydelig usikkerhed. Som følge heraf er der i budgettet afsat nogle reservebeløb til at imødegå disse usikkerheder. Alle ændringerne er nærmere beskrevet i vedhæftede notat om de tekniske korrektioner til budget 2024-27. De tekniske korrektioner er indarbejdet sammen med de øvrige ændringsforslag og godkendes sammen med disse.

Beredskab og Sikkerhed har siden 1. januar 2016 været et fælles beredskab for Randers,

Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner. Randers Kommunes ejerandel udgør 39 % og budgettet i 2024 og frem udgør 21,6 mio. kr. Budgettet til redningsberedskabet (inkl. takster) skal godkendes sammen med 2. behandlingen af budgettet.

Der pågår i øjeblikket en koordineret politisk budgetlægning i regi af KL. Formålet er at sikre samlet overholdelse af de rammer for kommunernes udgifter til service og anlæg, som er aftalt mellem regeringen og KL i økonomiaftalen for 2024. Såfremt det bliver nødvendigt, at Randers Kommune bidrager til at løse de resterende udfordringer på udgiftssiden, foreslås det, at forvaltningen bemyndiges til at foretage tekniske korrektioner i det endelige budget som indrapporteres til Indenrigsministeriet. Disse afgrænses til at omfatte regulering af service- og/eller anlægsbufferen (tekniske buffere der er indarbejdet i budgettet med henblik på at sikre mulighed for forbrug af opsparing fra tidligere år), regulering af de skønnede udgifter til jordkøb/byggemodning i 2024 samt omflytning af anlægsudgifter i 2024 der isoleret set også kan betragtes som serviceudgifter. Ingen af de nævnte reguleringer har betydning for kommunens samlede økonomi.

Udover rammerne vedrørende service og anlæg er kommunerne også underlagt et krav om, at skatten ikke må stige samlet set. Hvis skatten stiger, vil det medføre sanktioner for landets kommuner (både individuelle og kollektive). Randers Kommune har (via de tekniske korrektioner) afsat et beløb til disse kollektive sanktioner baseret på en samlet overskridelse på landsplan på 300 mio. kr. Hvis overskridelsen bliver større forudsættes, at mankoen kan finansieres via de øvrige afsatte reservebeløb i budgettet.

Vedlagt dagsordenen er en opdateret udgave af investeringsoversigten på anlægsområdet inklusiv en oversigt over de anlægsprojekter, hvortil der søges anlægsbevilling i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024-27 samt en oversigt med "tekniske rettelser af anlægsbevillinger".

Til byrådets 1. behandling blev der fremsendt en takstoversigt. Takstoversigten er nu tilrettet under forudsætning af, at ændringsforslag fra aftalepartierne vedtages. Tilføjelser/opdateringer er markeret særskilt i vedlagte takstoversigt.

Fristen for fremsendelse af ændringsforslag til budgettet fra partier/lister er den 2. oktober kl. 10.00. Modtagne ændringsforslag vil blive eftersendt dagsordenen.

Med hensyn til ændringsforslagene skal det bemærkes, at forvaltningen i forskellig grad har været behjælpelig med teknisk assistance og beregninger. Det er dog alene forslagsstilleren, der står inde for forudsætningerne og muligheden for gennemførelse af forslagene rent indholdsmæssigt - herunder eventuelle afledte virkninger eller dynamiske effekter, som måtte indgå i disse.

Der er modtaget en lang række høringssvar til budget 2024-27. Høringssvarene er inddelt i tre sæt bilag (høringssvar på portal uden personfølsomme oplysninger (del 1), høringssvar på portal med personfølsomme oplysninger (del 2) og høringssvar udenom portalen (del 3). Vedhæftet denne dagsorden er del 1 og del 3 - disse er opdateret med høringssvar modtaget efter fristens udløb. Del 2 fremgår af særskilt lukket sag på dagsordenen af hensyn til beskyttelsen af de personfølsomme oplysninger.

ØKONOMI

Aftalepartierne er fortsat enige om, at kommunens overoverordnede styringsmål indebærer, at overskuddet på det skattefinansierede område i gennemsnit skal være tilstrækkelig til at dække kommunens afdrag på lån - herunder at der særskilt skal være balance i det sidste overslagsår i budgetperioden af hensyn til kommende års budgetlægning. Med den indgåede budgetaftale for 2024-2027 overholdes disse mål.

Indenrigs- og sundhedsministeriet har den 30/8 2023 meddelt lånedispensation til Randers Kommune på 19 mio. kr. i 2024. Aftalepartierne er enige om, at der på baggrund heraf optages lån på 19 mio. kr. som indgår som generel finansiering af budgetaftalen. Lånerammen udgør herefter 50,6 mio. kr. i 2024. Aftalepartierne konstaterer, at udnyttelsen lånedispensationen fortsat indebærer, at der budgetteres med nedbringelse af gælden på det skattefinansierede område i 2024-2027.

Aftalepartierne ønsker at etablere en ny hal i Dronningborg, som erstatning for den tidligere hal. Finansieringen af den forventede udgift på 49 mio. kr. er tilvejebragt via de allerede afsatte midler på 19,1 mio. kr. i 2023 samt 30 mio. kr. der tilvejebringes som en driftsfinansieret anlægsbevilling ved en nedskrivning af den tidligere afsatte tilskudspulje til en ny hal med godt 1,5 mio. kr. i 30 år. I oversigten over ændringerne som følge af budgetaftalen er der ikke angivet beløb vedrørende Dronningborghallen, idet hele projektet er udgiftsneutralt for kommunen på 30-års sigt. Den konkrete indregning af Dronningborgprojektet i budgetperioden 2024-27 vil dog medføre en likviditetsforskydning, som der vil blive korrigeret for i det endelige budgetmateriale.

Hvis de kommende forhandlinger om finansloven for 2024 betyder tilførsel af midler til kommunen (som ikke er adresseret i budgetaftalen), er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal aftales nærmere i kredsen af aftalepartier.

Aftalepartierne er desuden enige om, at de politiske forhandlinger om budget 2025-28 indledes med et fælles møde mellem aftalepartierne med henblik på at indgå en aftale også for budget 2025-2028.

For øvrige økonomiske konsekvenser henvises til vedhæftede ændringsforslag og aftaletekst fra aftalepartierne samt budgetmaterialet i øvrigt.